

ZAPISNIK RAZGOVORA O NADALJNJEM DELOVANJU PRI OBUDITVI IN TRAJNI OHRANITVI SPOMINA NA SLOVENSKO VOJAŠKO PARTIZANSKO BOLNIŠNICO PAVLA V TRNOVSKEM GOZDU

Razgovor je bil v Sejni sobi občine Idrija dne 4.12.2023 od 10. do 13. ure.

Prisotni: Tomaž Vencelj, Jurij Gantar, Mojca Gorjup Kavčič, Irma Pivk, Mateja Bizjak, Martina Peljhan, Bojan Režun, Vojko Carl, Marija Terpin Mlinar, Maro Brus, Anka Rudolf, Branko Podgornik, Samo Bevk, Branko Kalan. Nekaj vabljenih se je opravičilo. Sestanek je sklical in vodil Vlado Sedej.

S tem so bili prisotni predstavniki Občine Idrija, Zavoda za turizem oz. Geoparka Idrija, ICRE, Mestnega muzeja Idrija, CUDHg, Zveze borcev za vrednote NOB, Lovski družine Krekovše, Planinskega društva Idrija, Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo in še nekateri zainteresirani posamezniki.

Udeleženci so se zbrali na tem razgovoru, ker je bil zaradi neprimernih vremenskih razmer na kasnejši čas odložen dogovorjeni terenski ogled nekdanjih lokacij objektov SVPB Pavla na območju Krajinskega parka Zgornja Idrijca.

Dnevni red:

1. Kratek pregled razvoja partizanske sanitete na Idrijskem s poudarkom na delovanju SVPB Pavla.
2. Predstavitev rezultatov dela Jurija Gantarja, Edija Brusa in sodelavcev pri ponovnem odkrivanju, čiščenju in obeleževanju lokacij postojank bolnice ter dostopov do njih.
3. Pogovor in dogovor udeležencev o nadaljnjem delovanju in sodelovanju pri zagotovitvi trajne ohranitve spomina na Bolnico Pavla, kot dela dediščine v Krajinskem parku Zgornja Idrija.

Ad 1.)

Za uvod in lažje razumevanje predstavitve je Vlado Sedej s pomočjo sheme kronološkega poteka in zemljevida z ročno vrisanimi oznakami pomembnih lokacij prikazal razvoj partizanske sanitete na Idrijskem s poudarkom na SVPB Pavla od začetka leta 1943 do konca vojne. Shema in zemljevid sta prilogi tega zapisnika; oboje pa je potrebno še izpopolniti.

Ad 2.)

Jurij Gantar je izčrpno predstavil delo, ki ga je opravil v zadnjih nekaj letih skupaj z Edijem Brusom in nekaterimi drugimi sodelavci in podporniki. Na terenu so našli praktično vse lokacije nekdanjih objektov. Nekateri so že označili z informativnimi tablam. Večkrat tudi so že očistili znane dostopne poti, nekatere so celo na novo odkrili. Nekaj so jih tudi že označili. Pri raziskovanju so se poleg številnih pisnih virov posluževali tudi informacij od vedno bolj redkih poznavalcev tega območja in njegove zgodovine. Njihovo delo ni več neznano v okolju, ni pa še doživelo večjega odmeva in podpore. Jurij je kot izkušen in aktiven radiomater Pavlo že vključil kot posebno zanimivo točko na svetovni radiomaterski zemljevid.

Ad 3.)

V razpravi, ki je sledila prvima dvema točkama, so udeleženci izkazali velik interes in pripravljenost, da se delo, ki so ga doslej opravili entuziasti, nadaljuje in predvsem nadgradi še z drugimi aktivnostmi tako, da bo spomin na SVPB Pavlo ostal trajen in še širše prisoten kot je sedaj. Predvsem so podali svoje predloge in razmišljanja tako za lastno delovanje v okviru možnosti, ki jih imajo sami oz. njihove organizacije kot tudi za celovit pristop k nadaljnjemu delovanju.

Doslej opravljenemu delu na terenu naj bi sledilo še bolj popolno pokritje z usmerjevalnimi ter informacijskimi tablam, zagotovitev stalnega vzdrževanja dostopnosti, promocija v različnih klasičnih in sodobnih oblikah, organiziranje dogodkov kot so pohodi, teki in smučarski teki, kolesarjenje ter zagotovitev možnosti vodenja zainteresiranih obiskovalcev. Za vse navedeno so sedaj bistveno večje možnosti ter interes kot v preteklosti, ker se skoraj vsi nekdanji objekti nahajajo na območju Krajinskega parka Zgornja Idrija. Kot del dediščine na tem ozemlju Bolnica Pavla lahko predstavlja del turistične ponudbe, je upravičena do financiranja, obenem pa so dejavnosti v zvezi z njo podvržene zahtevam, ki ga postavlja načrt upravljanja KPZI.

Udeleženci razgovora so se strinjali, da je potrebno vse ideje in vizije združiti v projektu nadaljnega delovanja. Določiti je potrebno, kdo bo vodil projekt in kdo bodo sodelujoči ter kakšne bodo vloge in naloge posameznih udeležencev. O tem bi se dogovorili najkasneje ob ogledu na terenu.

V prilogi je miselni vzorec kot poskus zasnove projekta nadaljnega delovanja za obuditev in trajno ohranitev spomina na SVPB Pavla.

V razpravi je bilo izpostavljeno tudi konkretno vprašanje varnosti dostopa do bunkerja v skalah nad Putrihovimi klavžami in odgovornosti v zvezi z nameščeno jeklenico. Dogovorjeno je bilo, da bomo poiskali ustrezno usposobljeno osebo oz. organizacijo, ki bi pomagala pri ureditvi tega vprašanja.

Vlado Sedej se obvezuje, da bo ponovno organiziral ogled na terenu. Ta bo takoj, ko bodo to dopuščale dostopnost lokacij in vremenske razmere. Vsekakor pred ozelenitvijo gozda.

DODATNO V DNEH PO RAZGOVORU - od 4.12.2023 dalje:

Opravili smo še nekaj individualnih razgovorov, katerih rezultati so v kratkem naslednji:

1. Takoj, ko bo možno, bo ožja skupina opravila na cestah v okolici nekdanjih objektov bolnice ogled možnih lokacij za postavitev usmerjevalnih ter informacijskih tabel. Namen tega je, da se čimprej sprožijo postopki za pridobivanje morebitnih potrebnih soglasij za kasnejše tovrstne posege v prostor in s tem za zagotovitev pogojev za prijave na morebitne razpise.
2. Glede preverjanja in zagotovitve varnosti dostopa preko nevarnih mest nam je obljubil sodelovanje Peter Poljanec (Kaskader d.o.o.), ki je priznan strokovnjak za tovrstna dela, obenem pa že od prej pozna ta teren.
3. Svojo pripravljenost za sodelovanje in tudi za ogled na terenu so izrazili predstavniki še nekaterih organizacij (Zgodovinski arhiv Ljubljana – Enota v Idriji, Muzejsko društvo Idrija, Tekaško smučarski klub Idrija, Območno združenje slovenskih častnikov Idrija - Cerkno). Lahko, da bo kasneje sledil še kdo.
4. Razmišljanje o bodočem vodenju projekta gre v smer, da bi bilo to najbolj smiselno umestiti v okvir Zavoda za turizem Idrija oz. Geoparka Idrija. Za to bo potrebno zagotoviti ustrezne pogoje in aktivno sodelovanje vseh partnerjev. Svoje mesto bi moral projekt najti tudi v okviru Strategije trajnostnega razvoja turizma v občini Idrija 2030.

Idrija, Ljubljana, 11.12.2023

zapisal

Vlado Sedej